

Věc: Posudek disertační práce

Název disertační práce:

Zaniklé osídlení po roce 1945 jako archeologický pramen

Autor: Mgr. Lukáš Funk, DiS.

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Studijní program: historické vědy

Studijní obor: archeologie

r. 2013

Volba tématu

Téma disertační práce patří do studia dějin osídlení s užším zaměřením na novověký až subrecentní způsob života ve vazbě na doklady historické hmotné kultury.

Jedná se o společensky i badatelsky závažné téma nadregionálního významu, v jehož zadávání a plnění (srv. např. disertace M. Bureše 2012) lze v rámci absolventských prací studia archeologie na Západočeské univerzitě v Plzni sledovat nejen příkladnou snahu o aplikaci archeologických metodik při studiu moderních českých dějin, o detailní faktografii zájmových lokalit a událostí, ale i o tvorbu teoretických modulů a metodologie nově se rozvíjející vědní subdiscipliny, pracovně označované jako archeologie současnosti.

Obsah a metodologie

Disertační práce je rozdělena do několika logicky řazených bloků (kapitol), v nichž se L. Funk zabývá v textu používanou terminologií, definicemi se vztahem k sídelním proměnám a poválečnému zániku vesnic i jasně stanovenému tematickému, časovému a prostorovému vymezení, přehledu historických událostí a interdisciplinárnímu přehledu o stavu bádání. Na tyto úvodní kapitoly (kap. 3-5), pojaté převážně deskripční metodou za přispění statistických dat a doprovázené vhodně vloženými mapami, fotografiemi, tabulkovými schématy ad., navazuje analyticko-komparativní pojednání o lokalizaci zaniklých vesnic, o problémech se získáváním relevantních vstupních dat pro hodnocení terénních reliktnů, při čemž je poukázáno i na možnosti, které nabízí archeologie (povrchový průzkum, nedestruktivní prospekční metody včetně leteckého snímkování, studium historických leteckých záběrů, LIDAR ad. – kap. 6). Z oborově metodického hlediska je podstatné i stanovení teoretických modelů, podle nichž lze hodnocení typologicky provádět (klasifikace objektů, šest zánikových fází atd. – kap. 6.2.3.1. – 6.2.3.3.). Vedle standardních metod plošného terénního odkryvu (kap. 6.3.) lze za zásadně přínosné pro nově se rozvíjející subdisciplinu tzv. archeologie současnosti vidět z metodologického hlediska rozpracování a (v práci předvedenou) aplikaci novátorských metodik jako je např. datování pomocí letokruhů dřevin v prostoru

zaniklých objektů (kap. 6.2.4.) apod. Kvalitní teoretickou a metodologickou přípravu zúročil autor v částech, kde předvedl aplikaci faktů a modelů na lokalitách z vybraného regionu, tj. na - po druhé světové válce zaniklých - vesnicích v západních Čechách. Dva svazky příloh, věnované databázi zaniklých vesnic v Karlovarském a Plzeňském kraji, jsou samy o sobě hodnotným zdrojem všestranných informací o desítkách lokalit, které odrážejí nejjednodušší poválečný vývoj na našem území. Pečlivá a podrobná databáze umožnila autorovi v kap. 7 provést i širší hodnocení získaných dat včetně úvah o vypovídacích limitech, chronologii a příčinách zanikání západočeských vesnic. Možnosti, které nabízí komplexní znalost jednotlivých lokalit a využití standardních i nových přístupů archeologie, prezentuje autor srozumitelně a přehledně v závěrečných několika příkladových studiích (Pleš na Domažlicku, Čistá na Karlovarsku, Račín na Plzeňsku, Bažantov).

Obsahově lze disertační práci hodnotit jako bravurně zvládnuté téma, které má v předložené podobě charakter profesionální studie. Její přínos lze vidět jak v oblasti teorie vědy, tak ve faktografii, kterou nepochybně autor zúročí (zvl. díky databázi desítek lokalit) v dalších výstupech.

Forma disertační práce

Rukopis sestává ze tří svazků – první obsahuje 202 stran textu s vloženými mapami, fotografiemi, tabulkami, grafy a schémata; druhý je databází obcí a osad, zaniklých po r. 1945 v Plzeňském kraji a obsahuje 299 stran, a třetí je databází téhož v Karlovarském kraji; má 405 stran. Celkový rozsah předložené disertační práce činí 906 stran. Splňuje požadavky na rozsah disertační práce.

Formální stránka absolventské práce zahrnuje vedle rozsahu a koncepčního pojetí i pohled na základní složky psané odborné stati. Sem patří vedle gramatiky a stylistiky také odkazový aparát a oborová terminologie.

Jazykové výrazové prostředky L. Funka považují za výborné s bohatým slovním rejstříkem. Správné a přesné používání oborové terminologie je pro autora samozřejmostí, stejně jako podrobná znalost domácí a zahraniční literatury.

Odkazový aparát je v práci technicky správně používán, odpovídá oboru archeologie, je přehledný a srozumitelný. Formálních nedostatků ve smyslu používání spisovného jazyka českého je minimum. Práce neobsahuje tzv. hrubé pravopisné chyby. Vedle drobných chyb (typu překlepů, interpunkcí apod.), které jsou v tak rozsáhlém rukopisu pochopitelné, lze – především s ohledem na možné budoucí publikování – poukázat na to, že v několika případech chybí v textových odkazech (v závorce autor a rok vydání) uvedení odkazovaných stran, několik odkazovaných titulů není zastoupeno v závěrečném seznamu použité literatury apod.¹

¹ Pro případné budoucí korektury za účelem např. publikování jsem uvedené opravy a doplňky vyznačil do posuzovaného rukopisu červeně a modře.

Závěrečné hodnocení

S ohledem na shora uvedené doporučuji předloženou práci k obhajobě
a hodnotím ji známkou:

výborně

V Českých Budějovicích 4. 1. 2014

doc. PhDr. Rudolf Krajč, CSc.